

การศึกษากลวิธีการจัดรายการกีฬาทางช่องยูทูปในประเทศไทย

A study of strategies for organizing sports programs on YouTube channels in Thailand

Received 31 May , 2022

Revised 31 October, 2022

Accepted 2 November, 2022

ณัฐพงศ์ สัมปหังสิต¹

Nattapong Sampahangsit

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1. ศึกษาเนื้อหารายการ 2. ศึกษาเอกลักษณ์ 3. กลวิธีการจัดรายการกีฬาทางช่องยูทูป การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ ใช้เครื่องมือวิจัยด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา (Textual analysis) โดยศึกษาช่องกีฬาทางยูทูปซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ประเภทกีฬา ได้แก่ กีฬาประเภททีม คือ กีฬาฟุตบอลและกีฬาประเภทเดี่ยว คือ กีฬามวย โดยเลือกข้อมูลการนำเสนอเนื้อหารายการของผู้จัดรายการทางช่องยูทูป จำนวน 2 ช่อง คือ 1) รายการชอบสนาม และ 2) รายการมวยไทยเงินล้าน โดยผู้วิจัยนำเนื้อหารายการมาวิเคราะห์ตามจำนวนบัญชีหมวดหมู่ของช่องรายการ

ผลการวิจัยช่องชอบสนาม พบว่า 1. มีเนื้อหารายการแบบเรื่องจริง จำนวน 11 รายการ และมีประเภทรายการแบ่งได้ 2 กลุ่ม คือ กลุ่มที่หนึ่ง การเล่าข่าว วิเคราะห์ข่าวกีฬาและวิพากษ์วิจารณ์ กลุ่มที่สอง รายการสัมภาษณ์ สันทนาการกลุ่ม การอภิปรายกลุ่ม ส่วนเนื้อหาประเภทให้ความบันเทิง 1 รายการ เป็นประเภทรายการเกมโชว์ตอบคำถามในรายการ 2. เอกลักษณ์รายการพบว่า ผู้ดำเนินรายการมีการใช้ภาษาไทยชัดเจน น้ำเสียงดังกังวาน มีอารมณ์ขันและเป็นกันเอง ส่วนการแต่งตัวจะเน้นการสวมใส่เสื้อสโมสรฟุตบอลเป็นหลัก ส่วนเอกลักษณ์ด้านภาพและเสียงพบว่า ใช้ลักษณะการลำดับภาพแบบขยายเหตุการณ์ (Cut-in Shot) มากที่สุด รองลงมา คือ ภาพเสริม

¹ อาจารย์ประจำ สาขาวิชาสื่อสารการกีฬา คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ วิทยาเขตกรุงเทพ
Lecturer, Department Faculty of Liberal Arts National Sports University Bangkok Campus.
e-mail: natbs25@gmail.com

เหตุการณ์ (Cutaway Shot) และรองลงมา คือ ภาพขยายเรื่องราวของนักกีฬา (Action Shot) ส่วนเสียงจะเน้นไปที่เสียงพูด (Speech) ของผู้ดำเนินรายการมากที่สุด รองลงมา คือ เสียงดนตรี (Music) และเสียงประกอบ (Effect) พร้อมกับเสียงบรรยากาศของสนามแข่งขัน (Ambient) ช่องมวยไทยเงินล้าน 1. มีเนื้อหารายการแบบเรื่องจริงทั้งหมด จำนวน 6 รายการ โดยเน้นประเภทการรายงานข่าวและการนำเสนอที่กินใจมาเสนอเป็นหลัก 2. เอกลักษณ์รายการ พบว่าผู้ดำเนินรายการใช้อักษรภาษาไทยชัดเจนหนักแน่น และยังพบว่ามีการตัดสลับเสียงตลกขบขัน โดยมีการแบ่งจังหวะประกอบการบรรยายเพื่อถ่ายทอดอารมณ์ให้ผู้รับชมคล้อยตาม ส่วนการแต่งตัว หากเป็นการถ่ายทอดสดผู้ดำเนินรายการจะใส่สูท แต่หากเป็นการบรรยายหรือการรายงานข่าวจะใส่เสื้อโปโลกีฬา ส่วนเอกลักษณ์ด้านภาพและเสียง พบว่า ใช้ลักษณะการลำดับภาพแบบขยายเรื่องราวของนักกีฬา (Action Shot) มากที่สุด รองลงมา คือ ภาพแบบขยายเหตุการณ์ (Cut-in Shot) และรองลงมา คือ ภาพมุมกว้าง (Wide Shot) ส่วนเสียงจะเน้นไปที่เสียงพูด (Speech) ของผู้ดำเนินรายการมากที่สุด รองลงมาคือ เสียงบรรยากาศ (Ambient) ของสนามแข่งขัน 3. กลวิธีการจัดรายการกีฬาทางช่องยูทูปพบว่า 1) การนำเสนอเนื้อหารายการ มีรูปแบบการนำเสนอ คือ (1) การสร้างความสนใจด้วยการตั้งชื่อคลิปรายการเพื่อให้ผู้รับชมติดตามเนื้อหา (2) การนำเสนอประเด็นของเนื้อหาที่กล่าวถึงบุคคลดังกล่าวเป็นใครและมีความเกี่ยวข้องอย่างไร (3) การสร้างคำถามด้วยการกำหนดประเด็นปัญหาเพื่อสร้างข้อสงสัยให้กับผู้ชม (4) การอธิบายเรื่องราวเพื่อขยายความของเนื้อหาที่บ่งบอกถึงสาเหตุและผลที่ทำให้เกิดเหตุการณ์ในการนำเสนอในแต่ละตอน 2) เอกลักษณ์การนำเสนอรายการกีฬา (1) เน้นการเสนอภาพประเด็นของเรื่องในหัวข้อคลิป โดยไม่ต้องลำดับภาพตามช่วงเวลา (2) การใช้เสียง นำเสนอ 3 เสียง ได้แก่ เสียงพูดหรือเสียงบรรยาย เสียงดนตรี และเสียงประกอบพิเศษ เพื่อสร้างอารมณ์สนุกสนานตื่นเต้น เร้าใจ (3) ผู้ดำเนินรายการ พูดภาษาไทยชัดเจน น้ำเสียงดี และรู้จักการให้น้ำหนักเสียงเพื่อสร้างการรับรู้ของผู้รับชมรับฟัง ส่วนการแต่งกาย รายการข่าวและรายการบรรยายกีฬาจะสวมใส่สูทเพื่อสร้างความน่าเชื่อถือและรายการพูดคุย สัมภาษณ์ อภิปรายจะเน้นการแต่งกายชุดกีฬาหรือชุดรายการเป็นหลัก

คำสำคัญ: กลวิธี จัดรายการกีฬา ช่องยูทูป

Abstract

This research aims 1. to study the program contents; 2. to study the uniqueness of the programs; and 3. to find strategy for organizing sports programs on YouTube channels. This research is a qualitative research and the textual analysis methodology is applied. The subjects are sports programs on YouTube channels. They are divided into 2 sports types: team sports and individual sports. Team sports is football and the individual sports is boxing. The researcher did a purposive sampling to study the contents presented on 2 YouTube channels as follows: 1) Khobsanam Program and 2) Muay Thai (Thai Boxing) Ngoen Lan Program. The researcher applied a textual analysis according to the number of channel groups.

The findings of Khobsanam Program are: 1. There are 11 programs with reality contents and these programs can be divided into 2 groups. Group one consists of news narration, sports news analysis and critique. Group two consists of interview, group conversation, and group discussion. Another 1 program with the entertainment content is quiz game show. 2. The uniqueness of the program is that the moderators pronounce Thai language with clear voice. They are also humorous and friendly with the audience. The main outfits of the moderators are football club polo shirts. In terms of picture and sound uniqueness, it was found that Cut- in Shot was applied the most, followed by Cutaway Shot and Action Shot respectively. The sound mostly focuses on the moderator's speech followed by music, effect, and the ambient noise of the field. The findings of Muay Thai (Thai Boxing) Ngoen Lan Program are: 1) There are 6 programs with reality contents mainly news reporting and recorded contents presentation. 2) The uniqueness of the program is that the moderators pronounce Thai language with clear and strong tone of voice, stressed accents with some local dialects. They give a rhythmic pause during their narration in order to express emotions and persuade the audience. In terms of the outfits of the moderators, the

moderators dress in formal suits in the live programs whereas they wear the sports polo shirts in the narrated or news reported programs. In terms of picture and sound uniqueness, the results were found that Action Shot was applied the most, followed by Cut-in Shot and Wide Shot respectively. The sound mostly focuses on the moderator's speech followed by the ambient noise of the field. 3. Strategies for organizing sports programs on YouTube channels are as follows: 1) Content formats are presented by (1) attracting the audience to follow the contents by the clip's title, (2) presenting the show's presenters/pundits by mentioning who they are and how they are related to the contents, (3) generating questions by defining problem issues to arouse suspicions among the audience, and (4) telling the story by expanding its contents that indicates the causes and effects of the events in each episode; (2) The findings of uniqueness of sports program are: (1) the serial pictures focus on Action Shot in the clip title instead of chronological order, (2) the sound is presented in 3 forms; namely, speech or narration, music, and special sound effect to arouse joyful and exciting emotions, and (3) the moderators pronounce Thai language with clear voice. They can control their tones of voice to build perception among audience. In terms of the outfits, the moderators dress in formal suits in the news reported programs and narrated sports programs to create credible looks whereas they mainly wear sports polo shirts or program costumes in talk show and interview programs.

Keywords: strategy, organizing sports program, YouTube channel

1. บทนำ

ปัจจุบันผู้คนในสังคมมีความคุ้นเคยกับการใช้การสื่อสารในรูปแบบออนไลน์มากขึ้นและมีบทบาทต่อสังคมเป็นอย่างมาก จากผลการสำรวจของ “We Are Social” ดิจิทัลเอเจนซี และ “Hootsuite” ผู้ให้บริการระบบจัดการโซเชียลมีเดีย ลิตา สันติวรวัชร (2564) ได้สรุปว่าในปี พ.ศ. 2564 ประเทศไทยมีผู้ใช้อินเทอร์เน็ตมากถึง 65% ต่อประชากรทั้งประเทศ และใช้เวลาต่อวันกับอินเทอร์เน็ตติดอันดับ 10 ของโลก เฉลี่ย 8.44 ชั่วโมง 38 นาทีต่อวัน และยังพบอีกว่าการใช้งาน

โซเซียลมีเดีย คนไทยใช้เวลาในการดูทีวีออนไลน์ (Broadcast, Streaming, Video On Demand) ผ่านแอปพลิเคชันยูทูป มากที่สุด 94.2% ยูทูป เผย อินไซต์ ของคนไทย, 2559 อ้างถึงใน ประณาสี เหมเวช (2560, หน้า 3) ได้สรุปว่าคนไทยส่วนใหญ่ชอบดูยูทูปเพราะมีเนื้อหาที่หลากหลาย การนำเสนอที่น่าสนใจกว่าทีวี การค้นหาเนื้อหาที่ต้องการทำได้ง่ายและเลือกชมได้ในเวลาที่ต้องการ และยูทูปยังเปิดให้ผู้ทั่วไปสามารถอัปโหลดคลิปวิดีโอ สร้างช่องส่วนตัวเสมือนทีวีให้ผู้ติดตามสามารถรับชมได้ตลอดเวลา โดยได้นิยาม ยูทูปเบอร์ (YouTuber) หมายถึง “คน” หรือผู้ที่มีความสนใจ และมีความเชี่ยวชาญเฉพาะเรื่องเป็นพิเศษ และสามารถผลิตคลิปวิดีโอเพื่อนำเสนอเนื้อหาในลักษณะของการบอกเล่าเรื่องราว อธิบายรายละเอียด หรือบอกเล่าประสบการณ์ ทำให้คนที่มีความชอบในแบบเดียวกันเกิดความสนใจและติดตามชม ซึ่งยอดการรับชมของผู้ใช้ยูทูป (viewer) คือสิ่งที่บ่งบอกถึงความนิยมในช่องรายการของยูทูปเบอร์ได้เป็นอย่างดี

การกีฬานั้นได้รับบทบาทที่สำคัญต่อการมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศชาติตลอดจนพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้เป็นผู้ที่มีร่างกายที่สมบูรณ์แข็งแรง มีจิตใจสดชื่นแจ่มใส โดยเฉพาะการเล่นกีฬาเพื่อสุขภาพและการแข่งขันกีฬาก็ถือว่าการฝึกให้มีระเบียบวินัย รู้จักใช้เหตุผล ความคุมอารมณ์ กีฬาก็ไม่ใช่ความมุ่งหมายเพียงเพื่อผลแพ้หรือชนะของทีมหรือบุคคลที่มีส่วนร่วมเพื่อการแข่งขัน หากแต่ปรัชญาของการกีฬาที่มีความหมายกว้างไกลในการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีร่วมกัน และสร้างสรรค์คุณธรรมสามัคคีธรรม ให้กับประชาชนทั่วโลก ปัจจุบันการกีฬาถูกนำไปใช้เป็นเครื่องมือ เพื่อสร้างความเข้มแข็งของครอบครัว และชุมชน ในประเทศที่พัฒนาแล้วทั่วโลก จะอาศัยกระบวนการของกีฬาเพื่อสร้างการมีส่วนร่วม เพื่อสร้างเครือข่ายชุมชน ตลอดจนการสร้างจิตสำนึกในการดำรงชีวิตที่มีคุณธรรม มีวินัย และมีความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ เคารพในสิทธิของตนเองและผู้อื่นเป็นรากฐานที่ดีของสังคม องค์กรของประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก รวมทั้งองค์กรระหว่างประเทศจึงได้สนับสนุนให้มีการใช้กีฬา การออกกำลังกาย และนันทนาการ เป็นเครื่องมือในการส่งเสริมคุณภาพชีวิตของประชากรของประเทศตน (แผนพัฒนากีฬาแห่งชาติฉบับที่ 6 พ.ศ.2560-2564, หน้า 1-11)

องค์กรการสื่อสารมวลชนจัดเป็นองค์กรที่ช่วยกระจายวัฒนธรรม ความรู้ ความเข้าใจ ต่อสังคม เช่น การเล่นกีฬาชนิดต่าง ๆ กฎกติกาตามชนิดกีฬา การออกกำลังกาย การแข่งขันกีฬาในระดับชาติ และนานาชาติผ่านการนำเสนอรายการกีฬามีลักษณะเป็นการรายงานข่าวกีฬา การเล่าข่าว การอ่านข่าวจากการแข่งขันกีฬาในระดับชาติและนานาชาติ เช่น การแข่งขันโอลิมปิก

การแข่งขันเอเชียนเกมส์ การแข่งขันซีเกมส์ ตลอดจนการแข่งขันเพื่ออาชีพ การแข่งขันต่าง ๆ นี้ จะเกิดขึ้นด้วยการนำเสนอผ่านผู้ดำเนินรายการ โดยรูปแบบการจัดรายการมีหลายรูปแบบ ยกตัวอย่าง เช่น รูปแบบรายการสารคดี รูปแบบรายการข่าว รายการบันเทิง รูปแบบรายการละคร ฯลฯ หากจัดรายการที่มีการนำเสนอที่น่าสนใจจะสามารถสร้างการรับรู้ต่อผู้ชมและสร้างการจดจำ ต่อรายการ

ถึงอย่างไรก็ตามผู้บริโภคให้ความสนใจเนื้อหาผ่านระบบอินเทอร์เน็ตในรูปแบบการใช้สื่อออนไลน์มากขึ้นซึ่งนับตั้งแต่ปี พ.ศ. 2512 โลกได้เริ่มต้นใช้อินเทอร์เน็ตในการสื่อสาร แลกเปลี่ยน ข้อมูลระหว่างกันทำให้สังคมโลกเกิดการเปลี่ยนแปลงด้านการสื่อสารโดยสิ้นเชิง ปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นนี้ส่งผลต่อพฤติกรรมของสังคม โดย กลุ่มสำนัก โทรอนโต กมลรัฐ อินทรทัศน (2561, หน่วย ที่3 หน้า 3-9) ได้กล่าวว่า เทคโนโลยีการสื่อสารเป็นตัวกำหนดพฤติกรรมของมนุษย์ (Communication Technological Determinism) ด้วยสื่อหรือเทคโนโลยีเป็นสาเหตุเป็นผลให้ สังคมเกิดการเปลี่ยนแปลง ซึ่งเทคโนโลยีการสื่อสารจะส่งผลกระทบในระดับปัจเจกบุคคล สังคม สถาบันทางสังคม องค์กร โรงเรียน ฯลฯ ซึ่งการเปลี่ยนแปลงของสื่อจะส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมของมนุษย์

งานวิจัยของ ศิริวรรณ อนันต์โท (2564) ได้กล่าวว่า ผู้ชมโทรทัศน์เดิมมีพฤติกรรมการรับชม ที่เปลี่ยนแปลงไป โดยรับชมรายการผ่านระบบโครงข่ายอินเทอร์เน็ต OTT หรือ Over-the-Top มากขึ้นเพราะสามารถรับชมเนื้อหาย้อนหลังได้ตลอดเวลาส่งผลให้ธุรกิจผู้ให้บริการผลิตเนื้อหาสื่อ เติบโตมากยิ่งขึ้น และยังพบอีกว่าการบริการดังกล่าวมีปัจจัยในการเกื้อหนุนด้านโครงสร้างพื้นฐาน และลักษณะประชากรในประเทศไทย จากเหตุผลดังกล่าว Stanley and Dennis (2012: pp. 274-278) สามารถอธิบายตามแนวคิดของ มาร์แชล แมคลูฮอน ที่กล่าวว่า สื่อทุกชนิดสามารถทำหน้าที่ ในการขยายประสบการณ์ของมนุษย์มากขึ้น ทั้งในมิติด้าน เวลา (Time) และ พื้นที่ (Space) ดังนั้น หากเปรียบเทียบในยุคสื่อเก่า คือ สื่อวิทยุ และสื่อโทรทัศน์จะเห็นได้อย่างชัดเจนเลยว่า สื่อทั้งสอง ชนิดนี้จะถูกกำหนดด้วยระยะเวลา เช่น การออกอากาศของช่วงรายการหรือสถานที่ในการรับชม ถ้าผู้รับชมหรือรับฟังต้องการรับชมจะต้องอยู่ในอาคารหรือบ้านเรือนเท่านั้น ต่างกับยุคสื่อสมัยใหม่ที่ สามารถรับชมรายการได้ทุกที่ ทุกเวลา อย่างไรก็ตามเมื่อสื่อเก่าถูกรบกวน (Disruptive) จากสื่อใหม่ จึงทำให้สื่อต้องปรับตัวตามพฤติกรรมของสังคม

ดังนั้น เมื่อผู้บริโภคมีช่องทางการรับรู้มากขึ้นทำให้การจัดรายการต้องปรับตัวเองมากขึ้น กาญจนา แก้วเทพและทิฆัมพร เอี่ยมเรไร (2554, หน้า 282) ในยุคข้อมูลข่าวสารแบบดิจิทัล คนดู

กีฬาไม่ใช่ผู้ชมแบบ “ตั้งรับ” (passive) แล้ว ผู้ชมกีฬาคือเป็นผู้ชม “เชิงรุก” (active) ที่สามารถค้นหาข้อมูลมาประกอบการชมเองได้มากมายในช่องทางสื่ออินเทอร์เน็ต ดังนั้น การจัดรายการกีฬาสมัยใหม่ต้องปรับตัวกับเทคโนโลยี และการสร้างวิธีการที่น่าสนใจมากขึ้นในยุคสื่ออินเทอร์เน็ต การศึกษาค้นคว้าวิจัยมีความสนใจศึกษากลวิธีการจัดรายการกีฬาทางช่องยูทูปกีฬาในประเทศไทย โดยมุ่งประเด็นการศึกษา 3 ประการ คือ ประการที่หนึ่งลักษณะเนื้อหารายการ ประการที่สองเอกลักษณ์ และประการที่สามแนวทางการจัดรายการกีฬาทางช่องยูทูป ซึ่งผลที่ได้จากการศึกษาสามารถอธิบายลักษณะการจัดรายการมีลักษณะใด และสามารถเข้าใจถึงเนื้อหาของรายการที่มีความนิยมของรายการกีฬามากขึ้น วิธีการนำเสนอรายการกีฬาทางช่องยูทูป เอกลักษณ์รายการ การใช้ภาษา การพูด การแสดงท่าทางของผู้ดำเนินรายการ น้ำเสียง และการนำเสนอภาพและลำดับภาพของรายการกีฬา การสร้างการรับรู้ ความรู้สึก อารมณ์ต่อผู้รับชมรายการกีฬา อีกทั้งยังเป็นแนวทางให้กับผู้ผลิตรายการกีฬาสมัยใหม่ต่อไป

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

- 2.1 เพื่อศึกษาเนื้อหารายการกีฬาทางช่องยูทูปประเทศไทย
- 2.2 เพื่อศึกษาเอกลักษณ์รายการกีฬาผ่านช่องยูทูปประเทศไทย
- 2.3 เพื่อศึกษากลวิธีการจัดรายการกีฬาทางช่องยูทูปประเทศไทย

3. การทบทวนวรรณกรรม

แนวคิดและทฤษฎีที่ผู้วิจัยนำมาใช้เป็นกรอบและแนวทางในการศึกษาการผลิตรายการกีฬาผ่านทางช่องยูทูปมีดังนี้

3.1 แนวคิดสื่อกีฬา

ปัจจุบันการติดตามกีฬาของผู้คนในสังคมผ่านสื่อเดิม ๆ ที่คุ้นเคย เช่น โทรทัศน์ วิทยุ ภาพยนตร์ วิดีโอ หนังสือพิมพ์ นิตยสาร คงไม่เพียงพอที่จะสร้างประสบการณ์ที่เกิดขึ้นให้แก่ผู้ชมได้อย่างครอบคลุม กาญจนา แก้วเทพและทิฆัมพร เอี่ยมเรไร (2554, หน้า 280) ได้กล่าวว่า “สื่อกีฬา” (Media sport) กับการสื่อสารถือเป็นการสื่อสารพันธุ์ใหม่ในยุคโลกาภิวัตน์ ซึ่งสื่อกีฬาจะประกอบไปด้วย 4 ระบบคือ 1) สังคม (Society) 2) ความซับซ้อนในการผลิต (Production complex) 3) เนื้อหาสื่อกีฬา (Mediated sport content) 4) ประสบการณ์ของผู้รับสารที่มีต่อเนื้อหาสื่อกีฬา (Audience experience with that content)

3.2 แนวคิดรูปแบบรายการกีฬา

3.2.1 ประเภทรายการกีฬา

รายการกีฬาส่วนใหญ่แล้วมีการผสมของรูปแบบรายการได้หลากหลาย โดยสามารถแบ่งรูปแบบรายการกีฬา 12 รูปแบบมีดังนี้

จิรวัดน์ สุรพิบูล (2556, หน้า 25-26) ได้สรุปว่า (1) รายการพูดคุย (Talk programme หรือ talk show) เป็นรายการที่มีผู้ดำเนินรายการเพียงหนึ่งคนมาปรากฏตัวพูดคุยกับผู้ชมทางบ้าน (2) รายการสนทนา (Conversational programme) เป็นรายการที่มีคนมาพูดคุยกัน 2-3 คน เป็นผู้ร่วมสนทนา ช่วยกันแสดงความคิดเห็นตามประเด็นที่น่าสนใจ (3) รายการอภิปราย (Discussion programme forum หรือ Panel) เป็นรายการที่นำเสนอความคิดเห็นที่หลากหลาย โดยเชิญบุคคลที่มีความคิดเห็นต่อเรื่องใดเรื่องหนึ่งแตกต่างกันมาแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับหัวข้อที่กำหนด (4) รายการสัมภาษณ์ (Interview programme) รายการที่เสนอความรู้เสนอความคิดเห็นจากบุคคลใดบุคคลหนึ่งหรือหลายคน (5) รายการเกมหรือการตอบปัญหา (Game show หรือ quiz show) โดยจัดให้มีการแข่งขันระหว่างผู้ที่มาร่วมรายการด้วยการเล่นเกมหรือตอบปัญหา (6) รายการสารคดี (Documentary programme) เป็นรายการที่อยู่บนความเป็นจริงหรือมีพื้นฐานอยู่บนความจริง (7) ข่าว (News programme) รายการที่นำเสนอเหตุการณ์ เรื่องราว ข้อเท็จจริง หรือข้อคิดเห็นที่น่าสนใจ (8) รายการสาธิตและทดลอง (Demonstration and experimental programme) รายการที่นำเสนอข้อเท็จจริงเกี่ยวกับกระบวนการกระทำและสามารถนำไปปฏิบัติเองได้ (9) รายการเพลงและดนตรี (Music program) การนำเสนอภาพเพื่อสื่อความหมายถ่ายทอดอารมณ์ (10) รายการนิตยสาร (Magazine programme) รายการที่มีเนื้อหาเรื่องราวหรือการแสดงหลายๆ อย่างอยู่ในรายการเดียวกันโดยมีจุดร่วมที่เป็นเอกภาพ (Theme) (11) รายการปิกนิก (Variety programme) มีรูปแบบรายการหลาย ๆ อย่างมารวมไว้ด้วยกัน (12) สปอต (Spot programme) การเสนอเนื้อหาสาระที่ผ่านกระบวนการผูกเรื่องและเรียบเรียงให้สั้นกะทัดรัด และใช้ศิลปะการนำเสนอด้วยภาพและเสียงที่สอดคล้อง และกลมกลืนกับเนื้อหาสาระ (สมสุข หินวิมาน, 2554, ตอนที่ 4)

3.3 แนวคิดเอกลักษณ์ของรายการกีฬา

เอกลักษณ์ (identity) คือตัวตนของสิ่งที่เราเป็น หรืออยากให้คนอื่นคิดว่าเราเป็น ภาพลักษณ์ (image) คือ สิ่งที่คนอื่นมองว่าเราเป็น ซึ่งอาจตรงหรือไม่ตรงกับที่เราอยากให้เขาคิด บุคลิกภาพ (personality) เอกลักษณ์จึงเป็นสิ่งที่ถ่ายทอดจากภายในสู่ภายนอก ซึ่งเป็นส่วนสำคัญ

ในการสะท้อนของความเป็นตัวตนหรือสิ่งที่ต้องการนำเสนอไปสู่การรับรู้ของสาธารณะในรูปแบบลักษณะต่าง ๆ (ปิยะวรรณ ปิ่นแก้ว, เกียรติศักดิ์ เขียวมั่ง, และพรสนอง วงศ์สิงห์ทอง, 2560, หน้า 223-244)

3.3.1 ภาษาในการสื่อสาร

การใช้ภาษาในการสื่อสาร แวอาซีเซห์ ดาหะยี (2553) สามารถแบ่งออกได้เป็น 2 ประเภทคือ วจนภาษาและอวจนภาษา โดยการใช้ภาษาด้วยวจนภาษานั้นหมายถึงภาษาพูดหรือถ้อยคำที่มีความหมายและเข้าใจได้ เช่น คำพูด คำสนทนา เป็นต้น ซึ่งวจนภาษามีความสำคัญ คือเป็นเครื่องมือในการถ่ายทอดความรู้ ความคิด อารมณ์ความรู้สึกและพฤติกรรมของมนุษย์ รวมถึงการสืบทอดประวัติศาสตร์ ความเป็นมาทางวัฒนธรรมและสังคมและอวจนภาษานั้นเป็นการสื่อสารที่ไม่ใช้ถ้อยคำแต่เป็นภาษาท่าทางเพื่อสื่อสารไปยังผู้รับสาร เช่น การยิ้ม น้ำเสียง สายตา สีหน้า การแต่งตัว เป็นต้น

3.3.2 การลำดับภาพเพื่อการสื่อสาร

การสื่อสารด้วยภาพเป็นส่วนสำคัญในการถ่ายทอดภาษาเพื่อให้ผู้รับชมรายการกีฬาสามารถเข้าใจความหมายที่ผู้ดำเนินรายการนำเสนอเนื้อหาต่าง ๆ ดังนั้นการสื่อสารด้วยภาษาภาพจึงเป็นองค์ประกอบในการสร้างความหมายและสร้างความเข้าใจให้กับผู้ชมได้ โดยมีมุมภาพเพื่อสร้างความหมายจึงมีส่วนประกอบที่สำคัญ ได้แก่ 1) Establishing Shot 2) Cut Away Shot 3) Action Shot 4) Reaction Shot 5) Reverse Shot โดยทั้ง 5 แบบนี้สามารถนำมามุมภาพมาลำดับภาพตามลักษณะการสื่อสารได้ทั้งหมด 5 ลักษณะ คือ 1) Narrative Cutting 2) Cross Cutting 3) Parallel Cutting 4) Dynamic Cutting 5) Montage Cutting ดังนั้นการสื่อสารด้วยภาพจะประกอบไปด้วยการใช้มุมภาพและการลำดับภาพเพื่อสื่อสารกับผู้รับชมที่สามารถบรรยายสถานการณ์และถ่ายทอดอารมณ์ของการจัดรายการได้ (จิรวัดน์ สุรพิบูล, 2556, หน้า 45-49)

3.4 แนวคิดเกี่ยวกับยูทูบ (YouTube)

Global Digital Report 2021 รายงานว่า สื่อยูทูบเป็นสื่อที่คนไทยใช้งานมากที่สุดโดยเฉลี่ยจากคนไทยที่ใช้สื่อประเภทอื่นถึง 94.2 เปอร์เซ็นต์ โดยเฉพาะในช่วงปี พ.ศ.2564-2565 สะท้อนถึงความนิยมและพฤติกรรมการใช้งานของคนไทยซึ่งผู้ใช้งานอินเทอร์เน็ตจะให้ความสนใจกับการรับชมวิดีโอออนไลน์อันดับ 1 การฟังดนตรีผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต อันดับ 2 และ

การรับชมการบันทึกประจำวันของผู้ผลิตสื่อออนไลน์ อันดับ 3 โดยทั้ง 3 อันดับพบว่าใช้สื่อยูทูปในการรับชมและรับฟัง (infoquest, 2565)

จากการทบทวนวรรณกรรมสามารถอธิบายปรากฏการณ์การเปลี่ยนแปลงด้านพฤติกรรม การเปิดรับสื่อ วิธีการ เนื้อหารายการ และเอกลักษณ์รายการในการจัดรายการกีฬา ดังนั้นการศึกษาวิจัยเรื่องการจัดรายการกีฬาทางช่องยูทูปนั้นสามารถอธิบายปรากฏการณ์แล้วทำให้ผู้วิจัยสามารถหาแนวทางในการจัดรายการที่เผยแพร่ภาพและเสียงผ่านระบบ OTT วิดีโอตรีมมิ่ง ทางช่องยูทูป

4. วิธีการดำเนินการวิจัย

การศึกษาเรื่องกลวิธีการจัดรายการกีฬาทางช่องยูทูปในประเทศไทย เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อทราบถึงวิธีการจัดรายการกีฬาทางช่องยูทูป การนำเสนอเนื้อหา เอกลักษณ์ และกลวิธีการจัดรายการกีฬา ผู้วิจัยจึงได้ออกแบบเครื่องมือการวิจัย ได้แก่ วิเคราะห์เนื้อหา (Textual analysis) โดยมีวิธีการดำเนินการวิจัยดังต่อไปนี้

4.1 ผู้ให้ข้อมูลหลัก (Key Informant) แบ่งเป็น 2 ช่องรายการกีฬา ซึ่งเป็นการนำเสนอรายการกีฬาประเภททีมได้แก่ ชนิดกีฬาฟุตบอล และช่องรายการกีฬาประเภทเดี่ยว ได้แก่ กีฬามวย โดยเลือกข้อมูลด้านการนำเสนอรายการของผู้ดำเนินรายการทางช่องยูทูป และข้อมูลด้านเนื้อหาผ่านรายการในช่วงระหว่างวันที่ 1 มีนาคม 2564 - เมษายน 2564

4.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา (Textual analysis) ผู้วิจัยนำเนื้อหารายการมาวิเคราะห์เนื้อหารายการตามจำนวนบัญชีหมวดหมู่ตามที่ช่องรายการปรากฏในการนำเสนอรายการ คือ (1) รายการขบสนาม ทั้งหมด 12 รายการ และมวยไทยเงินล้าน 5 รายการ ผู้วิจัยได้การจัดบันทึกวิเคราะห์เนื้อหารายการ จำนวน 2 ตอน คือ ตอนที่ 1 บันทึกตารางการวิเคราะห์เนื้อหารายการกีฬาทางช่องยูทูป ตอนที่ 2 การวิเคราะห์เอกลักษณ์รายการกีฬาทางช่องยูทูป

4.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยรวบรวมข้อมูลการจัดรายการกีฬาทางช่องยูทูปทั้ง 2 ช่องในช่วงระหว่างวันที่ 1 ธันวาคม 63 – 1 มกราคม 2564 โดยใช้แบบตรวจสอบรายการ (check list) และแบบตรวจสอบการแบ่งประเภทเนื้อหารายการของช่องยูทูป

4.4 การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลเนื้อหารายการและเอกลักษณ์รายการจากนั้นจะทำการแยกประเภทของรายการเป็นรายการประเภทใดบ้าง โดยแจกแจงความถี่คิดเป็นร้อยละ และนำเสนอเป็นตารางประกอบความเรียง เพื่อทำการวิเคราะห์แต่ละประเภทอย่างละเอียดก่อน

สรุปว่ามีลักษณะเนื้อหารายการ โดยแบ่งการวิเคราะห์ออกเป็น 2 ส่วน ส่วนที่ 1 การวิเคราะห์ประเภทเนื้อหารายการกีฬา ได้แก่ 1) รายการที่เป็นเรื่องจริง 2) รายการที่เป็นเรื่องแต่ง และ 3) รายการบันเทิง ส่วนที่ 2 การวิเคราะห์เนื้อหาด้านเอกลักษณ์รายการ ได้แก่ 1) ภาษาที่ใช้ในการจัดรายการ 2) การใช้มุมภาพและการลำดับภาพในการจัดรายการ 3) การใช้เสียงพูด เสียงดนตรี และเสียงประกอบพิเศษ

5. ผลการวิจัย

5.1 เนื้อหารายการกีฬา

การวิจัยเรื่องการศึกษาทวิวิธีการจัดรายการกีฬาทางช่องยูทูปในประเทศไทยศึกษา รายการจำนวน 2 รายการ คือ ช่องกีฬาขอบสนามจำนวนทั้งหมด 12 รายการและช่องมวยไทยเงินล้าน 6 รายการ สามารถสรุปผลได้ดังนี้

ช่องขอบสนาม

5.1.1 รายการขอบสนาม Special พบว่า การให้ความคิดเห็นส่วนตัวในการนำเสนอข่าวเชิงลึกและมีเนื้อหาในรูปแบบสารคดีทางกีฬา เช่น การนำเสนอเรื่องราวของนักกีฬาที่ถูกวิพากษ์วิจารณ์ในสังคม

5.1.2 รายการขอบสนามตรง ๆ พบว่าการนำเสนอรายการมีเนื้อหาการให้คำแนะนำในการเล่นระหว่างผู้ดำเนินรายการและผู้ร่วมรายการ โดยการเล่นเกมนั้นจะมีเนื้อหาที่ใช้ในการสัมภาษณ์เพื่อแสดงความคิดเห็นของแฟนบอล ดารา หรือผู้ที่มีอิทธิพลต่อสังคม

5.1.3 รายการเกมเองละเลงข่าว พบว่า มีลักษณะการชวนผู้ติดตามช่องช่วยคิดช่วยออกความคิดเห็น ซึ่งมีลักษณะนำข้อมูลมาอภิปราย และนำมาวิเคราะห์เพื่อทำนายการเล่นหรือสิ่งที่อาจจะเกิดขึ้นกับกีฬาฟุตบอลที่รายการนำเสนอ

5.1.4 รายการขอบสนาม Top10 พบว่า มีลักษณะการจัดรายการ 2 รูปแบบ คือ รายการพูดคุย และรายการสนทนาโดยส่วนมากจะเป็นรายการสนทนาโดยมีเนื้อหาในการนำข้อมูลที่น่าสนใจเกี่ยวกับกีฬาฟุตบอล

5.1.5 รายการขอบสนาม Dark Side พบว่า มีการนำเสนอเนื้อหาในรูปแบบบรรยาย โดยการนำข้อมูลเชิงลึกที่เป็นเรื่องจริงมานำเสนอโดยมีเนื้อหาที่เป็นมุมมองด้านลบ หรือด้านไม่ดีที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับกีฬาฟุตบอล เช่น หัวหน้าผู้ฝึกสอนและการถูกไล่ออก คนที่เป็นตำนานแต่ต้องจบชีวิตนักกีฬาด้วยพฤติกรรมที่ไม่ดี

5.1.6 เกมเองโคตรเป้ง XI พบว่า เป็นรายการสารคดี ที่นำเสนอเรื่องราวผู้เล่นที่ทรงคุณค่าในตำนาน โดยผู้ดำเนินรายการจะนำเสนอเนื้อหา คือ นำผู้เล่นจำนวน 11 คนในอดีตที่ผู้ดำเนินรายการนำเสนอมาจัดเรียง และให้ข้อมูลเชิงลึกกับผู้รับฟัง

5.1.7 รายการชุมชนคนหัวร้อน พบว่า มีการนำเสนอเนื้อหาในรูปแบบพูดคุยเกี่ยวกับกีฬาฟุตบอลที่ผู้คนสนใจเชิงสังคมและนำมาตั้งประเด็นเพื่อสร้างหัวข้อในการพูดคุย เมื่อตั้งประเด็นเสร็จแล้วจึงนำเอาข้อความที่ผู้แสดงความคิดเห็นที่เขียนแสดงความคิดเห็นโดยใช้อารมณ์ที่หลากหลาย เช่น อารมณ์โกรธ อารมณ์ดีใจ จากนั้นผู้ดำเนินรายการจึงทำหน้าที่บรรยายอารมณ์ออกมาเป็นคำพูดถ่ายทอดให้กับผู้รับชมฟัง

5.1.8 ขอบสนาม Top10 Special พบว่า รายการขอบสนามท็อป 10 Special มีลักษณะการจัดรายการ 2 รูปแบบ คือ รายการพูดคุย และรายการสนทนาโดยส่วนมากจะเป็นรายการสนทนาระหว่างกันกับผู้ดำเนินรายการโดยมีเนื้อหาในการนำข้อมูลที่น่าสนใจเกี่ยวกับกีฬาฟุตบอล

5.1.9 ขอบสนามโต๊ะบอล พบว่า เป็นรายการที่นำเสนอเนื้อหาเกมโชว์การตอบปัญหาที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับกีฬาฟุตบอล เช่น การต่อรูปภาพที่เป็นส่วน ๆ เพื่อวัดความรู้ว่าใครคือผู้ที่เป้นแฟนฟุตบอลทีมสโมสรอาชีพตัวจริง

5.1.10 ขอบสนามยามาฮา พบว่า เป็นรายการรูปแบบการพูดคุย โดยนำเสนอเนื้อหาที่ผู้รับชมเข้าใจเนื้อหาด้านกีฬาฟุตบอลเป็นการนำเสนอเรื่องราวที่มีความตลก มานำเสนอต่อผู้ฟังให้มีความสุขสนุกสนาน เช่น การเล่นเกมกีฬาฟุตบอลอาชีพไปเป็นนักแสดงหนึ่งผู้ใหญ่นั้นผู้ดำเนินรายการก็ใช้เสียงพากย์ของนักกีฬาในรูปแบบสนุกสนาน

5.1.11 ขอบสนามยามาฮา หามาแนะ พบว่า เป็นรายการที่นำเสนอในรูปแบบการพูดคุยโดยผู้ดำเนินรายการนำเสนอข้อมูลนักกีฬาที่มีความโดดเด่น เช่น นักฟุตบอลที่มีความสามารถเฉพาะตัวที่โดดเด่น

5.1.12 ขอบสนามบอลไทยรายการขอบสนามบอลไทย พบว่า เป็นรายการสารคดี โดยรายการจะนำเรื่องราว ภาพข่าว และข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับฟุตบอลไทยในอดีตมานำเสนอ เล่าเรื่องตามประเด็นในตอนแต่ละตอน ซึ่งผู้ดำเนินรายการใช้การบรรยายพร้อมภาพประกอบตลอดการนำเสนอ เป็นการนำเสนอเหตุการณ์สำคัญ ๆ

ชื่องมวยไทยเงินล้าน

5.1.13 รายการยอตนมวยรุ่นเล็ก พบว่า มีเนื้อหารายการรูปแบบการพูดคุย โดยผู้ดำเนินรายการนำมวยไทยรุ่นเล็กที่เป็นการแข่งขันที่มีความโดดเด่นมานำเสนอด้วยการบรรยายภาพตามเทปการบันทึกการแข่งขัน เช่นการบรรยายถึงวิธีการต่อ

5.1.14 รายการมวยเดี่ยวจุด พบว่า มีเนื้อหารายการเป็นรูปแบบอภิปราย โดยนำเสนอเนื้อหาที่นำภาพการแข่งขันของนักกีฬามวยอาชีพ เมื่อแข่งขันเสร็จสิ้น ผู้ดำเนินรายการจะเชิญผู้มีส่วนร่วมมาสัมภาษณ์ความรู้สึกของนักมวยเป็นอย่างไร ผู้ฝึกสอนรู้สึกอย่างไร และผู้จัดการค่ายมวยรู้สึกอย่างไร มีแนวทางแก้ไขเกมการแข่งขันอย่างไร ซึ่งจะเป็นการสัมภาษณ์ที่ไม่เป็นทางการและมีท่าทางเป็นกันเอง

5.1.15 รายการจอมฝีมือ พบว่า มีเนื้อหารายการพูดคุยที่นำนักมวยที่มีความสามารถและประสบความสำเร็จในช่วงเวลานั้นมานำเสนอ โดยนำเอาเทปบันทึกการแข่งขันมาบรรยาย พูดคุยพร้อมทั้งแสดงความคิดเห็นต่างๆ ที่เกี่ยวกับการแข่งขันในเกมนั้น

5.1.16 รายการบันทึกมวยไทย พบว่า มีเนื้อหารายการเหตุการณ์ที่นักมวยมีการแข่งขันที่ดุเดือดมานำเสนอ เช่น ต่อยสู้กันจนนักมวยคิ้วแตกเลือดออกเต็มใบหน้า หรือ จังหวะที่นักมวยถูกคู่ต่อสู้ต่อยหรือเตะจนสลบ โดยใช้การบรรยายพร้อมแสดงความคิดเห็น และพากย์มวยไปพร้อม ๆ กับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในภาพประกอบ

5.1.17 รายการมวยไทยเงินแสน พบว่า มีเนื้อหารายการรูปแบบพูดคุย โดยผู้ดำเนินรายการนำเสนอเรื่องราวของการแข่งขันในอดีตที่การแข่งขันมวยไทยอาชีพที่มีจำนวนเงินมากที่นักมวยจะได้รับจากการเป็นผู้ชนะในเกมการแข่งขันนั้น ๆ ในอดีตที่โดดเด่นมานำเสนอพร้อมกับการแสดงความคิดเห็น

5.1.18 รายการมวยไทยเงินล้านกับมิสเตอร์ปอง พบว่า มีเนื้อหารายการรูปแบบพูดคุย โดยผู้ดำเนินรายการนำเสนอเรื่องราวของการแข่งขันในอดีตที่การแข่งขันมวยไทยอาชีพที่ประสบผลสำเร็จ

5.2 เอกลักษณ์รายการ

เอกลักษณ์ช่องขอบสนามมีจำนวน 12 รายการ และชื่องมวยไทยเงินล้านมีจำนวน 6 รายการทั้ง 2 ช่องมีวิธีการสื่อสารเพื่อนำเสนอเนื้อหาด้านเอกลักษณ์ของรายการ 3 องค์ประกอบ

คือ (1) ภาษาในการจัดรายการ (2) การลำดับภาพในการจัดรายการ และ (3) เสียงในการจัดรายการ
กีฬาช่องยูทูบ โดยมีเนื้อหาดังต่อไปนี้

5.2.1 การใช้ภาษาช่องขอบสนาม

ภาษาของช่องขอบสนามทั้ง 12 รายการมีการใช้ภาษาอยู่ 2 ลักษณะ คือ (1)
การสื่อสารด้วยวัจนภาษา และ (2) การสื่อสารด้วยอวัจนภาษา โดยสามารถอธิบายได้ดังนี้

5.2.1.1 การสื่อสารด้วยวัจนภาษาของรายการขอบสนาม พบว่า ผู้ดำเนินรายการ
ทั้ง 5 คนมีลักษณะการใช้ภาษาพูดที่ชัดเจน มีน้ำเสียงที่ดี แบ่งจังหวะในการพูดได้ดีทำให้ผู้รับชม
เข้าใจการสื่อสารได้โดยง่าย และยังพบว่าการใช้ภาษาในการสื่อสารของผู้ดำเนินรายการขอบสนามมี
การพูดควบกล้ำในภาษาไทย เช่น รายการสัมภาษณ์ผู้ดำเนินรายการทุกท่านให้คำถามและการ
อธิบายได้ชัดเจน

5.2.1.2 การสื่อสารด้วยอวัจนภาษาของรายการขอบสนาม พบว่า มีการแต่งกาย
ชุดกีฬาในการจัดรายการทุกรายการแต่จะมีสลับสวมชุดลำลองบางครั้งโดยส่วนใหญ่จะทำการแต่ง
กายในเสื้อกีฬา ซึ่งในทุกรายการของช่องขอบสนามมีเอกลักษณ์ที่โดดเด่นในเรื่องของการแสดงออก
ด้วยน้ำเสียงที่ให้จังหวะขึ้นลงหนักเบาตามภาพที่ปรากฏในการนำเสนอรายการ เช่น มีการใช้
น้ำเสียงที่เน้นอารมณ์สนุกสนานผู้ดำเนินรายการจะใช้เสียงสูง และค่อนข้างมีความต่อเนื่องเพื่อให้
ผู้ชมเกิดอารมณ์ และให้น้ำเสียงเรียบง่ายจะถูกใช้ในการนำเสนอเหตุการณ์ที่เน้นอารมณ์เศร้า เสียใจ
 เป็นต้น

5.2.2 การลำดับภาพช่องขอบสนาม

ช่องขอบสนามมีการลำดับภาพที่พบมากที่สุด 3 อันดับประกอบไปด้วย
1) ภาพแบบขยายเหตุการณ์ (Cut in shot) 2) ภาพเสริมเหตุการณ์ (Cut away shot) และ 3) ภาพ
ขยายเรื่องราว (Action Shot) และลำดับภาพ มีรายละเอียดดังนี้

5.2.2.1 รายการขอบสนามพบว่าใช้มุมภาพที่เน้นประธานของเรื่องหรือผู้ร่วม
รายการเป็นหลักซึ่งเมื่อมีเหตุการณ์ที่กล่าวถึงจะใช้ลักษณะภาพเสริมเหตุการณ์ (Cut away shot)
เพื่อให้เห็นความเกี่ยวข้องของสิ่งที่กล่าวถึง และลำดับภาพเพื่อเน้นอารมณ์ในการสื่อสารภาพด้วยมุม
ภาพขยายเรื่องราว (Action Shot) เพื่อให้เห็นกริยาท่าทางหรือภาพที่แสดงถึงจังหวะเหตุการณ์
สำคัญๆ และลำดับภาพตามเหตุการณ์แบบต่อเนื่อง (Narrative cutting) การลำดับเหตุการณ์
ระหว่าง 2 เหตุการณ์ (Parallel cutting) เพื่อเปรียบเทียบ การใช้มุมภาพที่ต่อเนื่อง (Dynamic

cutting) เพื่อลำดับความสำคัญและเน้นภาพที่เน้นอารมณ์ของผู้รับชมรับฟังให้มากยิ่งขึ้น และการลำดับภาพมากกว่า 2 เหตุการณ์เพื่อขยายเนื้อหา (Cross cutting) โดยรายการขอบสนามใช้วิธีการลำดับภาพแบบเน้นไปที่ผู้ถูกสัมภาษณ์เป็นหลักและเมื่อมีเหตุการณ์ที่กล่าวถึงจะใช้การลำดับภาพเพื่อเสริมความรู้สึกทางอารมณ์ของผู้รับชมและมีส่วนร่วมในเนื้อหาให้มากขึ้น

5.2.3 การใช้เสียงช่องขอบสนาม

การใช้เสียงประกอบในการจัดรายการทางช่องขอบสนาม พบว่า เน้นเสียงพูด (Speech) ของผู้ดำเนินรายการมากที่สุดเพราะผู้ดำเนินรายการมีลักษณะการใช้เสียงที่เป็นเอกลักษณ์ เช่น สามารถไล่ระดับเสียงสูงและเสียงต่ำสลับกันได้เป็นอย่างดีอีกทั้งยังสร้างจังหวะในการพูดเพื่อให้ผู้ชมเกิดความรู้สึกคล้อยตามกับภาพที่ปรากฏรองลงมาคือ เสียงดนตรี (Music) จะใช้เสียงในลักษณะของเสียงดนตรีที่ไม่มีเนื้อร้องแต่จะเป็นเสียงที่เน้นไปทางอารมณ์ของภาพ เช่น หากเนื้อหาในการนำเสนอเป็นเรื่องเศร้าก็จะใช้เสียงดนตรีประกอบช้าและเสียงประกอบ (Effect) จะใช้ในการบรรยายแบบช้าขึ้นสร้างความสนุกสนาน เช่น การใช้เสียงปรบมือ เสียงตัวตลกเพื่อสร้างบรรยากาศให้กับผู้รับชม และเสียงบรรยากาศของสนามแข่งขัน (Ambient) จะถูกนำมาใช้ในช่วงก่อนเข้าเนื้อหารายการ เช่น การบรรยายเกริ่นนำเพื่อเข้าเนื้อหาจะเปิดเสียงบรรยากาศสนามแข่งขันในการเข้าสู่เนื้อหาของรายการเป็นหลัก

5.3 เอกลักษณ์ช่องมวยไทยเงินล้าน

5.3.1 การใช้ภาษาช่องมวยไทยเงินล้าน

5.3.1.1 การสื่อสารด้วยวัจนภาษาของรายการมวยไทยเงินล้าน พบว่า มีผู้ดำเนินรายการทั้ง 2 ท่านมีลักษณะการใช้ภาษาพูดที่ชัดเจน โดยผู้ดำเนินรายการที่เป็นรายการข่าวพูดจาชัดเจน มีเสียงเรียบง่ายและแบ่งจังหวะในการพูดในภาษาไทยได้ดีทำให้ผู้รับฟังเข้าใจความหมายของการรายงานข่าว แต่ยังพบว่าผู้ดำเนินรายการที่รับหน้าที่บรรยายและวิเคราะห์กีฬามวยไทยนอกจากใช้ภาษาพูดได้ดี ยังมีน้ำเสียงที่ใหญ่ให้ความรู้สึกเข้มแข็ง เช่น การบรรยายการต่อย การเตะ การชก ได้อย่างหนักแน่น และสามารถอธิบายได้ชัดเจน

5.3.1.2 การสื่อสารด้วยอวัจนภาษาของรายการมวยไทยเงินล้าน พบว่า มีการแต่งกาย 2 ลักษณะ คือ ลักษณะที่ 1 ผู้ดำเนินรายการจะสวมเสื้อคอปกกีฬาบรรยายแต่จะเป็นการบรรยายเพื่อการแข่งขันมวยเพียงเท่านั้น เช่น ผู้ดำเนินรายการปรากฏตัวผ่านหน้าจอเพื่อเกริ่นนำเนื้อหาเพียงเท่านั้น และหลังจากนั้นจะเป็นการบรรยายที่ให้น้ำหนักเสียงทุ้มต่ำและสำเนียงท้องถิ่น

ในการกระตุ้นอารมณ์ของผู้รับชม แต่หากเป็นรายการสดที่ผู้ดำเนินรายการต้องรายงานข่าวประจำสัปดาห์ในห้องสตูดิโอจะแต่งกายด้วยชุดสุทในการรายงานข่าว

5.3.2 การลำดับภาพช่องมวยไทยเงินล้าน

เทคนิคการนำเสนอลักษณะภาพและการลำดับภาพรายการมวยไทยเงินล้านจำนวน 6 รายการมีเนื้อหา ดังนี้

5.3.2.1 รายการมวยไทยเงินล้าน พบว่า ใช้ลักษณะการลำดับภาพแบบขยายเรื่องราว (Action Shot) ภาพแบบขยายเหตุการณ์ (Cut in shot) ภาพมุมกว้าง (Wide shot) โดยภาพแบบขยายเรื่องราว (Action Shot) จะใช้เพื่อให้เห็นกริยาท่าทางหรือภาพที่แสดงถึงจังหวะเหตุการณ์สำคัญ ๆ และค่อยนำเข้ามามุมภาพแบบขยายเหตุการณ์ (Cut in shot) และ ภาพมุมกว้าง (Wide shot) นำมาใช้ในการขยายความด้วยภาพว่าเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเกิดขึ้นที่ใด สภาพแวดล้อมเป็นอย่างไร เช่น การบรรยายการแข่งขันกีฬาเป็นการชกระหว่างผู้ใดกับใครแล้วใช้มุมภาพเพื่อขยายความตามลำดับว่าเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเกิดขึ้นที่ใด มีเหตุการณ์ที่น่าสนใจเรื่องอะไรบ้างผู้ดำเนินรายการจะบรรยายพร้อมภาพประกอบเพื่อให้ผู้ชมเข้าใจมากขึ้น

5.3.2.2 การลำดับภาพแบบ พบว่า ช่องมวยไทยเงินล้านมี การใช้มุมภาพแบบต่อเนื่อง (Dynamic cutting) และการลำดับภาพมากกว่า 2 เหตุการณ์ (Cross cutting) โดยการจัดรายการที่เป็นรูปแบบบรรยายกีฬาจะเน้นไปที่การลำดับภาพตามเหตุการณ์แบบต่อเนื่อง (Narrative cutting) สลับกับการใช้มุมภาพที่เน้นความรู้สึก (Dynamic cutting) เพื่อเรียงลำดับเหตุการณ์ตามช่วงเวลา และนำเสนอภาพเพื่อสื่ออารมณ์ให้กับผู้ชม เช่น การเริ่มต้นการชกมวยและบรรยายพร้อมภาพประกอบและใช้การลำดับภาพซ้ำในจังหวะสำคัญ ๆ เพื่อเน้นอารมณ์ให้ผู้ชมรู้สึกตื่นเต้นหรือสนุก หากเป็นการจัดรายการแบบการรายงานข่าวจะการใช้มุมภาพที่เน้นความรู้สึก (Dynamic cutting) และ ลำดับภาพตามเหตุการณ์แบบต่อเนื่อง (Narrative cutting) เป็นหลักเพื่อเน้นไปที่ประธานของข่าว และลำดับเหตุการณ์ที่ส่งผลต่อเนื่อง โดยเน้นอารมณ์ของผู้รับชมรับฟัง เช่น การรายงานผลการแข่งขันจะเน้นไปที่ภาพการต่อสู้บนเวทีรายงานเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นตามลำดับ

5.3.3 การใช้เสียงช่องมวยไทยเงินล้าน

การใช้เสียงประกอบในการจัดรายการช่องมวยไทยเงินล้าน พบว่า ใช้เสียงพูด (Speech) ของผู้ดำเนินรายการเป็นหลักเพราะมีลักษณะการใช้เสียงเป็นเอกลักษณ์ของกีฬามวยไทย เช่น ผู้ดำเนินรายการใช้เสียงบรรยายกีฬาและรายงานกีฬาที่ติดสำเนียงภาษาถิ่นและมีการให้จังหวะ

ในการบรรยายเพื่อเน้นอารมณ์ของภาพในการจัดรายการ เช่น ผู้ดำเนินรายการจะบรรยายแบบ กระแทกเสียงในจังหวะการชก การต่อย เป็นต้น ส่วนการใช้สำเนียงภาษาถิ่นและคำสร้อยผู้ดำเนิน รายการจะบรรยายเสียงสำเนียงเพื่อเน้นอารมณ์ เช่น เมื่อนักมวยถูกชกที่ใบหน้าผู้ดำเนินรายการก็ จะใช้คำสร้อยออกมาว่า แซ่บจริง ๆ หมัดนี้ ดอกนี้เต็ม ๆ แลกกันคนละเม็ด เป็นต้น ส่วนเสียงที่ใช้ ประกอบการจัดรายการจะไม่มีเสียงประกอบ (Effect) แต่จะใช้เสียงดนตรีที่สนามแข่งขันเปิด คือ เสียงปี่และเสียงบรรยาการ (Ambient) เสียงเชียร์ภายในสนามแข่งขันในการนำเสนอเป็นหลัก ส่วน การจัดรายการแบบรายงานข่าวจะเน้นใช้เสียงพูดของผู้ดำเนินรายการและเสียงบรรยาการภายใน สนามเป็นหลัก

6. สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

6.1 การนำเสนอเนื้อหารายการช่องขบสนามและช่องมวยไทยเงินล้าน

เนื้อหารายการทางช่องขบสนามมีจำนวนรายการทั้งหมด 12 รายการ โดย แบ่งเป็นประเภทรายการที่เป็นเรื่องจริงและมีเนื้อหาสาระจำนวน 11 รายการ และมีรายการ ประเภทให้ความบันเทิงจำนวน 1 รายการ ส่วนช่องมวยไทยเงินล้านมีจำนวนรายการ 6 รายการ โดยทั้ง 6 รายการเป็นรายการประเภทเรื่องจริงและมีเนื้อหาสาระทั้ง 6 รายการ สอดคล้องกับ กาญจนา แก้วเทพ (2552) ที่กล่าวว่า การวิเคราะห์ประเภทของรายการสามารถแบ่งออกได้ 3 ประเภท คือ (1) รายการที่เป็นเรื่องจริงและมีเนื้อหาสาระ (2) รายการที่เป็นเรื่องแต่งขึ้นแบบละคร และ (3) รายการที่ให้ความบันเทิง จากข้อมูลวิจัยได้พบว่าการจัดรายการกีฬาทางช่องยูทูปจะไม่มี รายการที่เป็นเรื่องแต่งหรือละครเพื่อนำเสนอ แต่รายการกีฬาจัดอยู่ในรูปแบบการรายงานข่าว การ วิเคราะห์ข่าว และรายการกีฬาถูกจัดให้อยู่ในประเภทรายการที่ให้ความบันเทิงแก่ผู้ชม สอดคล้อง กับงานวิจัยของ ศุภศิลป์ กุลจิตต์เจือวงศ์ (2559) ที่กล่าวว่าจัดเป็นรายการที่ให้ความบันเทิงสามารถ ทำให้ผู้ชมรู้สึกตื่นเต้น เร้าใจ และสร้างความสนุกสนานในกีฬาที่ผู้ชมชื่นชอบ อีกทั้งยังสามารถต่อ ยอดเป็นรูปแบบรายการ สัมภาษณ์นักกีฬา การเน้นเหตุการณ์สำคัญ ๆ ของการแข่งขัน และที่สำคัญ รายการกีฬาจึงเป็นทางเลือกหนึ่งของผู้ประกอบการในการสร้างความนิยมนอกเหนือจากรายการ ละครและวาไรตี้ได้

6.2 เอกลักษณ์ช่องขอบสนามและช่องมวยไทยเงินล้าน

เอกลักษณ์รายการช่องขอบสนามและมวยไทยเงินล้านมีองค์ประกอบในการจัดรายการ 3 องค์ประกอบ คือ (1) ภาษาในการจัดรายการ (2) การลำดับภาพในการจัดรายการ และ (3) เสียงในการจัดรายการกีฬาชกมวย ดังนี้

6.2.1 ภาษาในการจัดรายการช่องขอบสนามและมวยไทยเงินล้าน

6.2.1.1 การสื่อสารด้วยวัจนภาษาทั้งสองช่องมีหลักการใช้ภาษาที่ดีมีภาษาพูดและใช้อักษรภาษาไทยชัดเจนสามารถสื่อสารกับผู้รับฟังได้ง่ายสร้างความสนุกสนานกับผู้ชม โดยเฉพาะการบรรยายกีฬาหรือการพูดคุยสามารถบรรยายเหตุการณ์หรือเล่าเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นได้อย่างเรียบง่าย สอดคล้องกับ พงษ์เกษม สมสุข (2549, หน้า 18) ที่กล่าวว่า ผู้บรรยายกีฬาต้องมีหลักในการบรรยาย 3 ประการ คือ (1) มีความรับผิดชอบต่อผู้ชมผู้ฟังควรพูดและสร้างความเพลิดเพลินให้กับผู้ชมผู้ฟัง (2) ผู้บรรยายกีฬามีหน้าที่ถ่ายทอดเหตุการณ์ มีหน้าที่ให้ความบันเทิงและพูดจาให้ผู้ชมคล้อยตาม (3) ไม่มีอคติมีความเป็นกลาง ดังนั้นการใช้วัจนภาษาในการสื่อสารในรายการกีฬาทางช่องขอบสนามและช่องมวยไทยเงินล้านจะใช้ภาษาพูดในการถ่ายทอดเรื่องราว ข้อมูล สารความรู้ต่าง ๆ ด้วยภาษาพูด สอดคล้องกับ แวอาชีวะ ดาหะยี (2553, หน้า 17) ที่กล่าวว่า วัจนภาษาจะเป็นเครื่องมือเชื่อมโยงถ่ายทอดเรื่องราวในอดีต ปัจจุบันสู่อนาคตได้และยังเป็นสื่อที่ใช้สื่อสารให้เข้าใจตรงกันได้มากที่สุดเพราะสามารถถ่ายทอดข้อมูลข่าวสาร ความรู้ ความคิด ทศนคติ ความต้องการและพฤติกรรมจากผู้ส่งสารไปสู่ผู้รับสารได้

6.2.1.2 การสื่อสารด้วยอวัจนภาษาทางช่องขอบสนามและมวยไทยเงินล้านสามารถแบ่งการสื่อสารด้วยภาษากายหรือภาษาที่ไม่ใช้ถ้อยคำได้อยู่ 2 ลักษณะคือ (1) การใช้ภาษาในการแสดงออกเพื่อสร้างอารมณ์และความรู้สึก (2) บุคลิกภาพในการปรากฏตัวผ่านสื่อ ยูทูป มีเนื้อหาดังนี้

ลักษณะที่หนึ่ง ผู้ดำเนินรายการจะใช้ภาษากายในการแสดงออกผ่านช่องรายการในการสร้างอารมณ์และความรู้สึก เช่น การแสดงกิริยาท่าทาง การยิ้ม การแสดงอารมณ์ด้วยน้ำเสียง จังหวะทำนองเสียงที่สื่อสารควบคู่ไปกับการใช้ภาษาพูด สอดคล้องกับ จิราภรณ์ สุวรรณวาทกิจ (2556, หน้า 136) ที่กล่าวว่า เสียงพูดที่ชวนฟังจะเกิดจากอวัจนภาษาที่สื่อสารสู่ผู้ฟังผ่านการพูด โดยระดับความดังค่อยของเสียง รวมทั้งลีลาในการนำเสนอ มีเน้นน้ำหนักเสียงเบา

สูง ต่ำ จัดเป็นการสื่อสารด้วยภาษาที่ไม่ใช่ถ้อยคำแต่จะช่วยสื่อสารด้านอารมณ์และความรู้สึกของผู้รับชมรับฟังได้รับรู้และถ่ายทอดได้อย่างสมบูรณ์

ลักษณะที่สอง บุคลิกภาพในการปรากฏตัวผ่านสื่อยูทูปนั้นผู้ดำเนินรายการกีฬา มีลักษณะการปรากฏตัวก่อนเข้ารายการอยู่ 2 ลักษณะ คือ (1) การจัดรายการที่มีเนื้อหาแบบเรื่องจริงและมีเนื้อหาสาระ (2) การจัดรายการที่ให้ความบันเทิง โดยทั้งสองช่องที่จัดรายการที่มีเนื้อหาแบบเรื่องจริงและมีเนื้อหาสาระจะใส่ชุดกีฬาในการจัดรายการทุกรายการแต่จะมีชุดเสื้อคลุมแบบสากลในรายการที่เป็นการรายงานข่าวและเป็นทางการ ส่วนรายการเล่าข่าว บรรยาย พากย์ข่าว และรายการบันเทิงเกมโชว์ ผู้ดำเนินรายการจะสวมใส่ชุดลำลองในบางครั้ง แต่โดยส่วนใหญ่จะสวมใส่เสื้อกีฬารูปแบบเนื้อหารายการกีฬาที่น่าเสนอ สอดคล้องกับจิราภรณ์ สุวรรณวาทกิจ (2556, หน้า 133) ที่กล่าวว่า การสื่อสารด้วยภาษากายโดยเฉพาะผู้ดำเนินรายการหรือผู้ประกาศข่าวจะต้องมีบุคลิกภาพที่ดี คือ ความพร้อมในการเตรียมด้านเสื้อผ้า ทรงผม ซึ่งผู้ดำเนินรายการต้องสื่อสารด้วยการแต่งกายที่เหมาะสมกับประเภทรายการ

6.2.2 การลำดับภาพในการจัดรายการช่องขอบสนามและมวยไทยเงินล้าน

การลำดับภาพของช่องขอบสนามมีลักษณะในการลำดับแบบที่เน้นการลำดับภาพแบบขยายเหตุการณ์ (Cut in shot) เพื่อขยายเนื้อหาด้วยภาพว่าเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นอยู่ที่ใด และใช้การลำดับภาพแบบเสริมเหตุการณ์ (Cut Away shot) เพื่อขยายเนื้อหาด้านอารมณ์และเสริมบรรยากาศต่อผู้รับชมแต่จะเน้นไปที่การลำดับภาพแบบขยายเรื่องราว (Action Shot) เพื่อขยายเนื้อหาภาพบุคคล ทำให้ผู้รับชมเกิดการรับรู้ว่าคุณค่าที่นำเสนอมีการปฏิสัมพันธ์ต่อบุคคลอื่นๆ อย่างไร ส่วนช่องมวยไทยเงินล้านจะเน้นการลำดับภาพแบบขยายเรื่องราวของบุคคล ทำให้ผู้รับชมเกิดการรับรู้ว่าคุณค่าที่นำเสนอมีการปฏิสัมพันธ์ต่อบุคคลอื่น ๆ อย่างไร โดยเฉพาะกีฬามวยที่เน้นการแข่งขันระหว่างบุคคลต่อบุคคล และจะใช้การลำดับภาพแบบขยายเหตุการณ์ เพื่อขยายเนื้อหาด้วยภาพว่าเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นอยู่ที่ใดและมีสภาพแวดล้อมอย่างไร สอดคล้องกับจิราภรณ์ สุทธิพิบูล (2556) สื่อสารด้วยภาษาภาพเป็นองค์ประกอบที่สำคัญในการสร้างความหมายและสร้างความเข้าใจให้กับผู้ชมได้อีกทั้งยังสามารถอธิบายสถานการณ์และถ่ายทอดอารมณ์ของการจัดรายการได้

6.2.3 เสียงในการจัดรายการกีฬาช่องขอบสนามและมวยไทยเงินล้าน

การใช้เสียงของช่องรายการกีฬาสามารถแบ่งได้ 2 แบบ ได้แก่ แบบที่หนึ่ง การใช้เสียงเพื่อสร้างความเพลิดเพลิน แบบที่สอง การใช้เสียงเพื่อเสริมบรรยากาศ ซึ่งรายการขอบสนาม

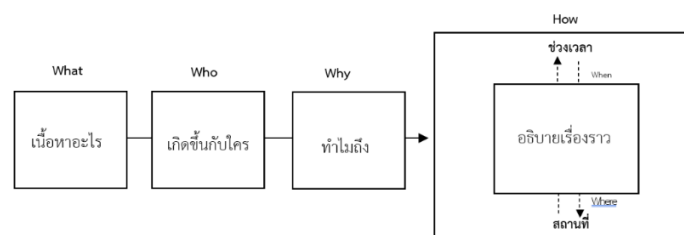

เป็นรายการกีฬาฟุตบอลจะเน้นไปที่เอกลักษณ์ด้านเสียงพูดของผู้บรรยายที่เป็นเอกลักษณ์ประจำช่องและใช้เสียงประกอบและเสียงเพลงเพื่อสร้างอารมณ์เข้มข้นและสนุกสนานโดยแต่ละรายการเมื่อมีคำพูดที่สร้างความเข้มข้นจะใช้เสียงประกอบเพื่อย้ำคำพูด และใช้เสียงดนตรีในการประกอบการบรรยายเพื่อสร้างอารมณ์สนุก ตื่นเต้น เศร้า ฯลฯ ผ่านเสียงดนตรี สอดคล้องกับ ณัฐพงศ์ วณิชชัยกิจ (2556, หน้า 260-261) ได้สรุปว่า การใช้เสียงจะต้องประกอบไปด้วย 3 ประเภท ได้แก่ เสียงดนตรี เสียงประกอบพิเศษ เสียงบรรยาย เมื่อนำมารวมกันสร้างเนื้อหาจะสามารถสร้างความเข้าใจด้วยเสียงบรรยายจากผู้ดำเนินรายการ และสร้างอารมณ์สนุกสนานเพลิดเพลินให้กับผู้รับชมด้วยเสียงดนตรีและเสียงประกอบ

ส่วนช่องมวยไทยเงินล้านจะเน้นไปที่การบรรยายเกมการแข่งขัน คลิปบันทึก การพากย์มวย และการรายงานข่าวโดยการพากย์มวยหรือบรรยายมวยนอกจากใช้คำพูดที่ชัดเจนยังใช้น้ำเสียงหนักแน่นเพื่อกระตุ้นให้ผู้ฟังรู้สึกตื่นเต้น เราจึงส่วนการรายงานข่าวจะใช้เสียงพูดที่ชัดเจนโดยไม่ใช้เสียงดนตรีหรือ เสียงประกอบพิเศษ แต่จะใช้เสียงบรรยายภาคในการแข่งขันหรือสถานที่ในการประกอบการรายงานข่าว สอดคล้องกับ พงษ์เกษม สมสุข (2549) ได้สรุปว่า การใช้เสียงในการบรรยายกีฬาหรือการรายงานข่าวควรใช้ถ้อยคำสำนวนในการพูด 3 ประการ คือ (1) ความชัดเจน ถูกต้องเพื่อให้ถ้อยคำพูดมีประสิทธิภาพและสื่อความหมายได้ราบรื่น (2) ความมีพลัง พลังของถ้อยคำพูดจะสามารถกระตุ้นผู้ฟัง สร้างภาพพจน์ สร้างจินตนาการ น้ำเสียงจะช่วยสร้างอารมณ์ร่วมให้กับผู้รับชมและรับฟัง (3) ความมีชีวิตชีวา ถ้อยคำที่สามารถสร้างภาพพจน์สร้างประสบการณ์ให้ผู้ชมผู้ฟังรับรู้เหมือนได้สัมผัสด้วยตนเอง เช่น ดังโครม เจียบกริบ หอมระรวย เป็นต้น ดังนั้นการใช้เสียงจึงต้องเข้าใจหลักการใช้เสียงที่ประกอบไปด้วย เสียงพูด เสียงดนตรี และเสียงประกอบ อันเป็นพื้นฐานของผู้จัดรายการกีฬา

6.3 กลวิธีการจัดรายการกีฬาทางช่องยูทูบ

6.3.1 กลวิธีด้านการนำเสนอเนื้อหารายการกีฬาทางช่องยูทูบมีวิธีการเรียบเรียงเนื้อหารายการกีฬาทางช่องยูทูบดังนี้

ภาพที่ 1 รูปแบบการเรียบเรียงเนื้อหา

1. การสร้างความสนใจ เป็นการตั้งชื่อคลิปรายการและเกริ่นนำว่าในตอนที่กำลังกล่าวถึงคือเนื้อหาที่เกี่ยวกับใคร สำคัญอย่างไร ทำไมต้องรับชมรับฟังเพื่อให้เกิดการติดตามในรายละเอียดต่อไป

2. การนำเสนอประธานในเนื้อหา ที่กล่าวว่าบุคคลดังกล่าวเป็นใคร เพื่อให้ผู้รับชมรับฟังรับรู้ว่าประธานมีความเกี่ยวข้องกับเหตุการณ์และจะส่งผลอย่างไรกับประธาน

3. การสร้างคำถามและเงื่อนไข เป็นการตั้งคำถาม กำหนดประเด็นปัญหาหรือสร้างเงื่อนไขเพื่อสร้างข้อสงสัยให้กับผู้รับชมรับฟัง โดยจะถูกใช้เพื่อบอกถึงสาเหตุที่นักกีฬาคนดังกล่าวมีความเกี่ยวข้อง

4. การอธิบายเรื่องราว เป็นการขยายความของเนื้อหาให้ลึกลงไปโดยบรรยายถึงสาเหตุผลและผลที่ทำให้เกิดขึ้นรวมทั้งข้อสงสัยให้กับผู้รับชมโดยแสดงรายละเอียดเนื้อหาที่ชัดเจนซึ่งในระหว่างการอธิบายจะใช้ช่วงเวลากำหนดว่าเหตุการณ์นั้นเกิดขึ้นเมื่อไหร่ (When) และสถานที่เกิดขึ้นที่ใด (Where) มาขยายเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น โดยจะทำหน้าที่ขยายความในระหว่างการอธิบายในรายการของแต่ละช่อง โดยเน้นการกล่าวถึงสิ่งที่เกิดขึ้นในอดีต ปัจจุบัน และอนาคตของนักกีฬาหรือเรื่องราวของกีฬาที่กำลังกล่าวถึง

6.3.2 กลวิธีด้านการนำเสนอเอกลักษณ์รายการกีฬาทางช่องยูทูบ

การนำเสนอเอกลักษณ์รายการกีฬาทางช่องยูทูบแบ่งได้ 2 องค์ประกอบ คือ 1.การนำเสนอภาพและเสียงของรายการกีฬา 2.ผู้ดำเนินรายการกีฬา สามารถอธิบายได้ดังนี้

6.3.2.1 การนำเสนอภาพและเสียงของรายการกีฬา

1. ด้านการลำดับภาพ พบว่า การจัดรายการกีฬาจะเน้นการนำเสนอภาพประธานของเรื่องในหัวข้อคลิป โดยไม่ต้องลำดับภาพตามช่วงเวลาเหมือนโทรทัศน์เพื่อช่วยให้เนื้อหากระชับและตรงประเด็นในการจัดรายการมากขึ้น

2. ด้านเสียง พบว่า การจัดรายการต้องใช้เสียงตามองค์ประกอบ 4 แบบ ได้แก่ เสียงพูด เสียงบรรยาย เสียงดนตรี และเสียงประกอบพิเศษ เพื่อสร้างอารมณ์สนุกสนาน ตื่นเต้น เร้าใจ ด้วยการนำเสียงมาเสริมความรู้สึกด้านอารมณ์ให้กับผู้รับชมรับฟัง ส่วนการรายการรายงานข่าวหรือการพากย์เกมการแข่งขันกีฬา ควรใช้เสียงพูดและเสียงบรรยายกาศของสนามการ

แข่งขันเพื่อสร้างอารมณ์ร่วมและจำลองบรรยากาศของผู้รับชมรับฟังให้เหมือนกับอยู่ในสนามแข่งขันกับและกีฬาโดยมีผู้บรรยายพูดเสริมกระตุ้นทางอารมณ์กับผู้รับชมและรับฟัง

6.3.2.2 ผู้ดำเนินรายการกีฬา

1.ด้านทักษะผู้ดำเนินรายการกีฬา พบว่า การพูดภาษาไทยชัดเจนสามารถใช้คำควบกล้ำถูกต้องตามอักขระภาษาไทย มีน้ำเสียงดีน่าฟัง และรู้จักการให้น้ำหนักเสียงเพื่อสร้างการรับรู้ของผู้รับชมรับฟัง หากมีทักษะด้านภาษาที่ดีจะสามารถถ่ายทอดเนื้อหาและสร้างความน่าสนใจในการรับชมและรับฟังได้

2.การแต่งกายของผู้ดำเนินรายการ โดยส่วนใหญ่จะสวมใส่เสื้อคลุมกีฬาหรือสวมเสื้อสูทในรายการที่เป็นรายการข่าวหรือการบรรยายการแข่งขันกีฬาเพื่อสร้างความน่าเชื่อถือให้กับผู้รับชมรับฟัง ส่วนรายการเชิงสารคดี รายการพูดคุย สัมภาษณ์ อภิปราย และบรรยาย จะเน้นการแต่งกายด้วยชุดกีฬาหรือชุดของรายการเป็นหลัก

6.4 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

- 1.ควรมีการศึกษาผู้ดำเนินรายการกีฬาทางสื่อออนไลน์
- 2.ควรมีการศึกษาความต้องการของผู้รับชมที่มีผลต่อเนื้อหาด้านสื่อกีฬา
- 3.ควรมีการศึกษาการจัดรายการในชนิดกีฬาอื่นๆ

เอกสารอ้างอิง

- กมลรัฐ อินทรทัศน์. (2561). *นวัตกรรมการสื่อสาร*. โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- กาญจนา แก้วเทพ. (2552). *การวิเคราะห์สื่อ แนวคิดและเทคนิค*. ห้างหุ้นส่วนจำกัดภาพพิมพ์.
- กาญจนา แก้วเทพ, และทิฆัมพร เอี่ยมเรไร. (2554). *การสื่อสารศาสนากีฬา*. ห้างหุ้นส่วนจำกัดภาพพิมพ์.
- จิรวัดน์ สุรพิบูล. (2556). *การพัฒนารายการกีฬาทางโทรทัศน์ด้วยเทคนิคการตัดต่อลำดับภาพกรณีศึกษารายการเส้นทางกีฬาของสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย*. ปริญญาานิพนธ์ ปริญญามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- จิราภรณ์ สุวรรณวาจกกสิกิจ. (2556). *ผู้ประกาศในกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ระดับกลาง*. ส.เจริญ การพิมพ์จำกัด.
- ณัฐพงศ์ วณิชชัยกิจ. (2556). *After effects cs6 essential*. ไอทีซี พรีเมียร์.
- ประณาลี เหมเวช. (2560). *อิทธิพลของรูปแบบการนำเสนอเนื้อหา การสื่อสารแบบปากต่อปากทางอิเล็กทรอนิกส์ และความไว้วางใจ ที่ส่งผลต่อความตั้งใจมีส่วนร่วมของผู้ใช้โซเชียลมีเดีย ยุทูปในช่องส่วนตัวของยูทูปเบอร์*. ปริญญาานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.
- ปิยะวรรณ ปิ่นแก้ว, เกียงศักดิ์ เขียวมั่ง, และพรสนอง วงศ์สิงห์ทอง. (2560). *การศึกษาเอกลักษณ์ภาพลักษณ์ บุคลิกภาพจังหวัดนครปฐม*. วารสารมหาวิทยาลัยศิลปากร, 37(1), 223-244.
- พงษ์เกษม สมสุข. (2549). *การใช้วาทกรรมของผู้บรรยายการแข่งขันฟุตบอลพรีเมียร์ลีกอังกฤษทางยูทูปซี*. ปริญญาานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- ลิตา สันติวรวัชร. (2564). *สถิติการใช้งาน Digital ประเทศไทย ปี 2021*. ค้นเมื่อ 28 กุมภาพันธ์ 2564, จาก <http://www.ajlalista.com/thailanddigital2021/>
- ศุภศิลป์ กุลจิตต์เจือวงศ์. (2559). *รายการกีฬา : เนื้อหารายการสำหรับโทรทัศน์ดิจิทัล*. วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา, 11(2), 201-216.
- ศิริวรรณ อนันต์โท. (2564). *ปัจจุบันและอนาคตของการให้บริการโทรทัศน์ผ่านโครงข่ายอินเทอร์เน็ตในประเทศไทย*. วารสารบริหารธุรกิจและสังคมศาสตร์มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 4(3), 116-130.
- แวอาชีวะ ดาหะยี. (2553). *ศิลปะการใช้ภาษาเพื่องานนิเทศศาสตร์*. เทมการพิมพ์.

- สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา. (2560). *แผนพัฒนากีฬาแห่งชาติฉบับที่ 6 พ.ศ. 2560-2564* (พิมพ์ครั้งที่ 1). สำนักกิจการโรงพิมพ์องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก.
- สมสุข หินวิมาน. (2554). *ความรู้เบื้องต้นทางวิทยุและโทรทัศน์* (พิมพ์ครั้งที่1). สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- Infoquest. (2565). *ภูมิทัศน์สื่อไทย2564-2565*. ค้นเมื่อ 10 กุมภาพันธ์ 2565, จาก <https://www.infoquest.co.th/thailand-media-landscape-2022/youtube>
- Stanley j. Baran, & Dennis k. Divis. (2012). *Mass Communication Theory Foundations, Ferment and Future, Sixth Edition*. Canada: Nelson Education, Ltd.